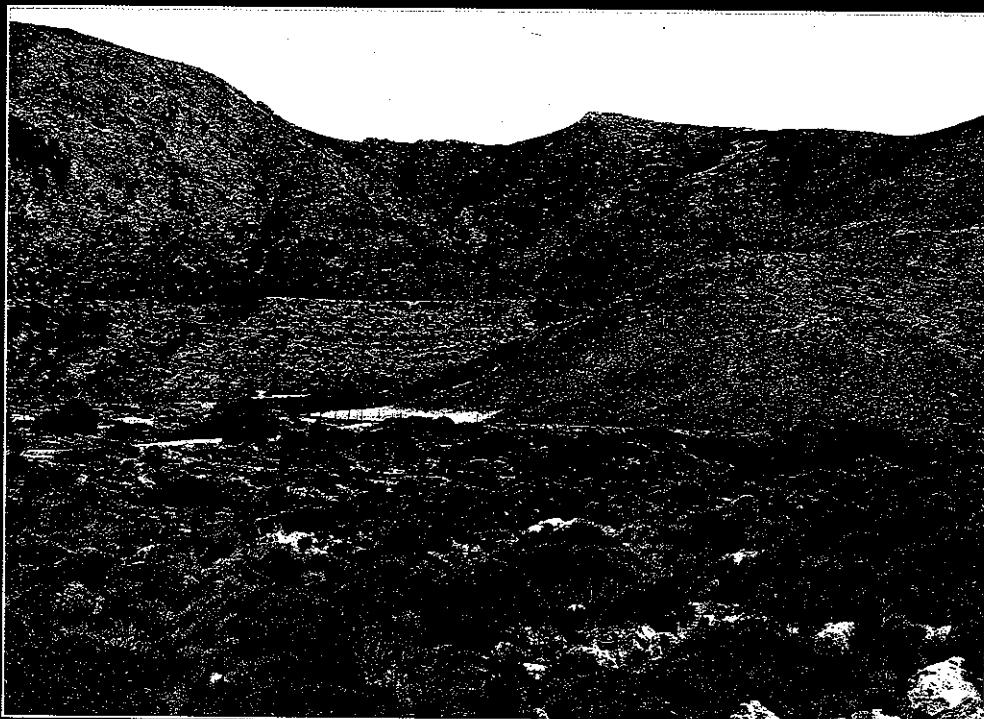

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΙΒΑΔΟΠΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΛΙΒΑΔΟΠΟΝΙΑ
ΞΗΡΟΘΕΡΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Πρακτικά 5^{ου} Πανελλήνιου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου
Ηράκλειο Κρήτης, 1-3 Νοεμβρίου 2006

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
I – Η Λιβαδοπονία στην Κρήτη	
Συστήματα εκτροφής των προβάτων και των αιγών στην Κρήτη και υπερβόσκηση	
<i>A. Στεφανάκης</i>	3
Επιδράσεις της υπερβόσκησης και των πυρκαγιών στην παραγωγή των λιβαδιών του δρους Ψηλορείτη	
<i>B.P. Παπαναστάσης, S. Κυριακάκης, Γ. Καζάκης και M. Abid</i>	9
Διάκριση σε οικολογικές ομάδες και διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, με ιδιαίτερη αναφορά στα οικοσυστήματα των μέσων υψημέτρων των Λευκών Ορέων	
<i>K. Πενταράκης</i>	15
Προτεινόμενα διαχειριστικά μέτρα στην προστατευόμενη περιοχή Αστερουσίων: Προβλήματα και προοπτικές	
<i>P. Αρβανίτης, B. Λούκα, A. Βασιλάκη, M. Κοζνάρακη και E. Εσερίδου</i>	21
Παρουσίαση διαχειριστικού σχεδίου ορεινού όγκου Αστερουσίων	
<i>A. Βασιλάκη, M. Κοζνάρακη, P. Αρβανίτης, B. Λούκα και E. Εσερίδου</i>	29
Παρουσίαση δράσεων δασικής υπηρεσίας στα πλαίσια του προγράμματος: «Δράσεις για την προστασία του γυπαετού και της βιοποικιλότητας στην Κρήτη»	
<i>E. Εσερίδου</i>	35
Η συμβολή του χιονιού στη δημιουργία και διατήρηση ορεινών λιβαδιών στο ξηροθερμικό περιβάλλον της Κρήτης	
<i>K. Τσεμπερίδης, P. Κωστοπούλου και Θ. Παναίδης</i>	41
II – Οικολογία λιβαδιών και λειμώνων	
Ο ρόλος της βόσκησης στα αναβαθμιδωμένα αγρο-οικοσυστήματα της Λέσβου	
<i>A. Δαλάκα και Θ. Πετανίδου</i>	51
Επίδραση των αβιοτικών παραγόντων στην ποικιλότητα των ποολίβαδων	
<i>I. Παππάς και Z. Κούκουρα</i>	59
Η επίδραση της βόσκησης και της πυρκαγιάς στη βιοποικιλότητα δασολίβαδων βαλανιδιών (<i>Quercus ithaburensis</i> subsp. <i>macrolepis</i>) στη Δυτική Λέσβο	
<i>E. Κουτσίδου, K. Πανίδη και N.S. Μάργαρης</i>	65

Επίδραση κοπής και καύσης στη βλάστηση βοσκόμενων υγρολίβαδων στη λίμνη Άγρα	75
<i>A. Ορφανίδον, Π. Πλατής, B.P. Παπαναστάσης και Θ. Παπαχρήστον</i>	
Οικοσυστημική απόκριση Μεσογειακών ποολίβαδων στην κυριαρχία του βιολογικού εισβολέα <i>Oxalis pes-caprae</i> L.	81
<i>Σ. Αβραμιώτης, Α. Σιαμαντζίοντρας και A. Τρούμπης</i>	
Εποχιακή μεταβολή της υδραυλικής αντίστασης υπό περιορισμένη υδατική δίαιτα στον αγωγό ιστό του <i>Melilotus officinalis</i> (L.)	87
<i>P. Κωστοπούλου, M. Καρατάσιον και B. Νοϊτσάκης</i>	
Βιοτική, οικολογική και χωρολογική ανάλυση των εκπροσώπων του γένους <i>Trifolium</i> στην Ελλάδα	93
<i>Γ. Φωτιάδης, M.S. Βραχνάκης και Θ. Μέρον</i>	
Ειδη της οικογένειας Leguminosae των δασικών φυτοκοινωνιών της ΒΑ Ελλάδας	99
<i>Γ. Φωτιάδης, I. Τσιριπίδης και Θ. Μέρον</i>	
Η χλωρίδα της περιοχής «Στενά Καλαμακίου» του δικτύου «Φύση 2000»	105
<i>E. Ελενθεριάδον, K. Θεοδωρόπουλος και I. Τσιριπίδης</i>	
Η χλωρίδα των λιβαδιών του Εθνικού Πάρκου Δαδιάς – Λευκίμης - Σουφλίου	113
<i>G. Κοράκης και A. Γερασμίδης</i>	
Επίδραση σκίασης των δένδρων στη σύνθεση του υπορόφου και τη φυτοποικιλότητα	119
<i>A. Κυριαζόπουλος, Γ. Φωτιάδης και A.S. Νάστης</i>	
Μακροχρόνιες επιδράσεις της βόσκησης στην ποικιλότητα των υπαλπικών λιβαδών	125
<i>I. Θεοδωρίδης και Z. Κούκουρα</i>	
Γεωγραφική κατανομή των ειδών των γενών <i>Lathyrus</i> sp. και <i>Vicia</i> sp. στην Ελλάδα	131
<i>K. Καραγιάννης, I. Θεοδωρίδης και Z. Κούκουρα</i>	
Χρήση των λειτουργικών ομάδων φυτών για τη μελέτη των αλλαγών των χρήσεων γης σε ημίξηρα μεσογειακά λιβάδια	137
<i>M. Παπαδημητρίου, I. Ισπικούδης και B.P. Παπαναστάσης</i>	
Μεταβολή της παραγωγής ποωδών φυτών σε σχέση με τη θαμνοκάλυψη κατά το πρώιμο εαρινό στάδιο σε λιβάδια της επαρχίας Λαγκαδά Θεσσαλονίκης	143
<i>M.P. Ζαρόβαλη, X. Καρακώστα και B.P. Παπαναστάσης</i>	
Μεταβολή της βιομάζας σε σχέση με τη διαδοχή της βλάστησης σε λιβάδια της επαρχίας Λαγκαδά Θεσσαλονίκης	149
<i>X. Καρακώστα, K. Μανιζανάς και B.P. Παπαναστάσης</i>	

Παραγωγή και θρεπτική αξία ποώδους βλάστησης σε σχέση με την κάλυψη των δέντρων σε δασολιβαδά δρυός και οξιάς στην επαρχία Λαγκαδά	
<i>Θεσσαλονίκης</i>	
<i>X. Πανταζόπουλος, M.Δ. Γιακουλάκη και B.Π. Παπαναστάσης.....</i>	155
Αποτελεσματικότητα χρησιμοποίησης νερού δύο λιβαδικών ειδών με διαφορετική φωτοσυνθετική πορεία	
<i>M. Καρατάσιου, Z. Κούκουρα και P. Κωστοπούλου.....</i>	161
Συγκριτική υδροδυναμική συμπεριφορά δύο πληθυσμών της <i>Dactylis glomerata</i> L. διαφορετικής βιοκλιματικής προέλευσης	
<i>E. Αβραάμ, Σ. Σωτηρά, E. Ζησίμου, K. Τσουρή και B. Νοϊτσάκης.....</i>	167
Επίδραση της έντασης κοπής στην αλλομετρική δομή τριών ξυλωδών ειδών	
<i>Z. M. Παρίση.....</i>	173
Αντοχή φρυγανικών ειδών στο ελεύθερο ανθρακικό ασβέστιο του εδάφους	
<i>A. Τσιόντσης, O. Ντίνη-Παπαναστάση, A. Γώγος και B.Π. Παπαναστάσης.....</i>	179
Συμπεριφορά μίγματος φεστούκας και μηδικής κάτω από διαφορετικές συνθήκες υδατικής διαιτας	
<i>M.Γ. Λαζαρίδην και O. Ντίνη – Παπαναστάση.....</i>	185
Επίδραση του συστήματος διαχείρισης και της Ν-λίπανσης στην περιεκτικότητα σε N και σε P τεχνητών λειμώνων περιοχής του N. Ιωαννίνων	
<i>A. Παντέρα, P. Θανόπουλος, S. Γαλατσίδας και M. Μπερδελή.....</i>	191

III – Διαχείριση και βελτίωση λιβαδιών και λειμώνων

Τύποι λιβαδιών και παραδοσιακές διαχειριστικές πρακτικές στην Τουρκία	
<i>Ali Koc.....</i>	199
Θεωρητικές συγκρίσεις ενεργειακών εισροών επιλεγμένων γεωργοκτηνοτροφικών συστημάτων	
<i>P. Θανόπουλος, I. Πιτσιλής και S. Σταμούλη.....</i>	207
Παρέρπουσα βόσκηση: Μια νέα προσέγγιση στην εφαρμογή των σχεδιασμένων συστημάτων βόσκησης	
<i>M. Γιακουλάκη .....</i>	213
Ταξινόμηση και διαχρονική παρακολούθηση των βιοσκόμενων δασικών εκτάσεων στη λεκάνη απορροής του χειμάρρου Μπογδάνα N. Θεσσαλονίκης	
<i>A. Αϊναλής, I. Μελιάδης, P. Πλατής και K. Τσιουβάρας.....</i>	221
Σχέδιο απογραφής των δασολιβαδικών συστημάτων στην Ελλάδα	
<i>K. Μαντζανάς, E. Τσατσιάδης, I. Ισπικούδης και B.Π. Παπαναστάσης.....</i>	227

Οικότοπος της βαλανιδιάς και κτηνοτροφία στα Ακαρνανικά όρη	233
<i>Π. Πλατής</i>	
Το πρόβλημα της βόσκησης στο δάσος Ραντί, στην επαρχία Πάφου της Κύπρου	239
<i>X. Ιωάννου και Σ. Ιεζεκιήλ</i>	
Ορθολογικός σχεδιασμός της διάνοιξης λιβαδικών εκτάσεων	245
<i>E. Καραγιάννης και K. Καραγιάννης</i>	
Υπολογισμός της ευστάθειας των ελκυστήρων σε εργασίες χωματουργικές και διαχείρισης λιβαδιών	251
<i>P. Καραρίζος και A.E. Καραγιάννης</i>	
Η απόδοση των φερόμενων μηχανημάτων στις εργασίες για τη διαχείριση και βελτίωση των λιβαδιών και λευκώνων	257
<i>E. Λάμπου και P. Καραρίζος</i>	

IV – Λιβαδικά οικοσυστήματα και άγρια πανίδα

Χαρτογράφηση της εξάπλωσης και χωρική ανάλυση του ενδιαιτήματος του λαγού (<i>Lepus europaeus</i>) στη Θεσσαλία	267
<i>A. Σφονγγάρης και A. Γκαραβέλη</i>	
Σύγκριση της σύνθεσης της δίαιτας γιδιών, προβάτων και λαγού (<i>Lepus europaeus</i>) σε ένα τυπικό Μεσογειακό λιβάδι της βόρειας Ελλάδας	273
<i>H. Καρμίρης, A. Νάστης και K. Τσιουβάρας</i>	
Έρευνα για το κυνήγι του λαγού στο νομό Έβρου	277
<i>P. Πλατής και K. Σκορδάς</i>	
Συγκριτικά στοιχεία για τη σύνθεση της ορνιθοπανίδας σε λιβάδια των περιοχών ειδικής προστασίας (SPAs) Μενοίκιον όρους και Χολομώντα	281
<i>S. Στάης και M. Πυροβέτση</i>	
Ανάλυση δομής και επιπτώσεις της υπερβόσκησης άγριων φυτοφάγων στο δάσος Κουρί Μαγνησίας (Περιοχή του Δικτύου Natura 2000)	289
<i>A. Σφονγγάρης και X. Μαραγκούδακη</i>	
Βελτίωση δασικών οικοσυστημάτων: Επίδραση των υλοτομιών στη χρήση ενδιαιτήματος από το αγριογούρουνο (<i>Sus scrofa</i>) στην κεντρική Μακεδονία	293
<i>A. Τόσιος, H. Καρμίρης και A. Νάστης</i>	
Ποσοτική και ποιοτική μελέτη αρθροπόδων σε αυτοφυή ποώδη βλάστηση περιοχής Σπάτων N. Αττικής	31
<i>N. Εμμανονήλ, A. Τσαγκαράκης, G. Πετεινάτος, X. Εμμανονήλ, F. Γκάτζιος, A. Αναγνωστόπουλος και A. Παυλίδης</i>	

V – Κτηνοτροφία και ερημοποίηση

Επιδοταξική κατανομή της αιγοπροβατοτροφίας στην επαρχία Ελασσόνας Ι. Σιάσας και προοπτικές ανάπτυξης της Ι. Ιωρίδης, Γ. Ρήγας, Δ. Καντάς, Β. Ράπτης, Γ. Μπάσδρας και Ν. Ρήγα.....	317
Κτηνοτροφία και περιβαλλοντική υποβάθμιση στη Χάλκη Ι. Ξυποδούλου, Β.Π. Παπαναστάσης και Ν. Στάμον.....	323
Βιοβάθμιση των λιβαδιών στην Ελλάδα: Η περίπτωση της Δ. Ηπείρου Ι. Κανδρέλης και Β.Π. Παπαναστάσης.....	329
Περιβλητικό πρόβλημα της ασύδοτης βόσκησης στο Ν. Δωδεκανήσου Ι. Βιάνηγαρης και Ν. Θεοδωρίδης.....	335
Κτηνοτροφία και ερημοποίηση στην περιοχή της Μεσογείου Ι. Τσιώρας, Κ. Μαντζανάς και Β.Π. Παπαναστάσης.....	341
Επιμηση του κινδύνου ερημοποίησης σε λιβαδικές εκτάσεις με βάση το πλακτη ΕΣΑΙ Ι. Κ. Εναγγέλου και Β.Π. Παπαναστάσης.....	347
Κτηνοτροφία και ερημοποίηση στο όρος Ψηλορείτης της Κρήτης Ι. Γιαννακοπούλου και Ε. Γιαννακοπούλου.....	353
Επινικός Δρυμός Σουνίου: Αξιολόγηση λιβαδικού και δασικού τοπίου Ι. Σιδηροπούλου, Γ. Ελευθεριάδης, Π. Πέππας και Α. Κυριαζόπουλος.....	359
Καησμοποίηση των φυργάνων ως εδαφοκαλυπτικών και αξιοποίηση της πειθητικής τους αξίας στην αρχιτεκτονική του τοπίου Ι. Ροδοπούλου και Ι. Ισπικούδης.....	365
Δικτούρισμός και φρυγανικά οικοσυστήματα Ι. Γιαννακοπούλου, Ε. Γιαννακοπούλου και Ι. Ισπικούδης.....	371
Χωροταξία, λειτουργίες και νοσταλγία στους κήπους της Θράκης: η περίπτωση της Πανδρόσου Ι. Κ. Σιόλιου, Π. Καπαρτή και Ι. Ισπικούδης.....	377
Τοπωνύμια συνδεόμενα με αγροτικά ζώα Ι. Γούσιας και Α. Κυριαζόπουλος.....	383
Παραδοσιακά τοπία των κοπατσαραίκων χωριών του νομού Γρεβενών Α. Μήτκα και Ι. Ισπικούδης.....	389